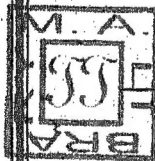

در ترجمه فارسی از کتاب مشهور فی السیاسة

ترجمه فارسی

کتاب البیان فی انوار المشکوة

در مطبعه عامه و تقع اگرچه حکیمان طبع شد

۳۰۵ هـ

استاد تشویق الاسلامی

CHECKED 2006

۲۹۶۹۱۲۳
۲۰۲۶ ۳۵

M.A. LIBRARY, A.M.U.

PE7926

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ماہِ منہجیرت

کتاب لایان

فمرد رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم اسلام اینست کہ گواہی دهی باینکه نیست ہمچوئی
محمد رسول خدا هستند۔ و برپاداری نماز را ادا کنی زکوٰۃ را و در رمضان روزہ داری و حج کنی اگر
تا آبجاطی کردن اہی تقانی

فمرد رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم ایمان اینست کہ ایمان آ رہی بخدا و فرشتگان او و کتہما او
و پیغمبران او و بر روز قیامت۔ و ایمان آ رہی بقدر از نیک و بد او
فمرد رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم حسن اینست کہ خدای را آنچه نمان عبادت کنی کہ گویا او را
می بینی پس اگر او را دیدن نمی توانی پس درین شک نیست کہ او ترا می بیند

CHECKED 1996-97

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم افضل ترین شعبه از شعبه های ایمان لا اله الا الله گفتن است
و ادنی ترین او دور کردن گزند است از راه و حیا شعبه نیست از ایمان *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم مسلمان آن است که مسلمانان از زبان و دست او بکین
باشند و مهاجران است که بگذارد بر آن چیزی را که خدا از وی فرموده است *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم هر آنکه نماز را گذارد و روزه را آورد و زوجه را حرام پس این
همان مسلمان است که برای او دهنه خدا و دهنه رسول او است پس خیانت نکنی خدای را و دهنه را

کسی از رسول خدا صلی الله علیه و سلم از اسلام سوال کرد پس فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم
پنج نماز را ندور و زشت گفت آیا برین جز این نمازها هستند - فرمود نه مگر بطریق نفل - فرمود

رسول خدا صلی الله علیه و سلم در روزهای ماه رمضان است گفت آیا برین چنان روزی هست
فرمود نه مگر بطریق نفل - و ذکر فرمود با و رسول خدا صلی الله علیه و سلم زکوة را گفت آیا برین است

سوائی آن - فرمود نه مگر بطریق ثواب - پس آن شخص باز گشت و میگفت که نه بیشی کنم بر او
و نه کم کنم از او پس فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم کاسیاب گشت این مرد اگر صادق است *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم برای جمعی از صحابه خویش که بیعت کنید بن برین که چیزی
را یا خدا را شریک ننمایید و دزدی نکنید و زنا نکنید و طفلان خود را نه کشید - و بهتان نه بنیدید که

از پیش خود افکار کرده باشید - و در کار نیک مخالفت نکنید - پس هر آنکه از شما این همه را بجا آورد
پس خدا و بر خدا است *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم بنده نیست که لا اله الا الله گفت و بر آن مرد که آنکه در حق جنت

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم ایمان نیست آن کس را که امانت نیست و درین نیست آنکس
را که عهد نیست *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم هر که مرد و او می داند که معبودی نیست بخیر خدا داخل جنت شود
فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم کلیدهای جنت گواهی دادن است باین که نسبت معبودی بخیر خدا
مردمی از رسول خدا صلی الله علیه و سلم سوال کرد که ایمان چیست - فرمود که هرگاه کار نیک تو ترا
خوش کند و کار بد تو ترا بد آید پس تو مؤمن هستی *

باب الکبائر

یکی گفت یا رسول الله کدام گناه بزرگ است - فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم آنکه با خدا کسی
شریک خوانی یا اینکه او ترا آفریده است - گفت بعد از آن کدام - فرمود آنکه تو فرزند خویش را کنشی
بخون یا یک طعام خورد یا تو گفت بعد از آن کدام - فرمود آنکه با زن همسایه خویش زنا کنی *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم گناه های کبیره - شرک بخدا و نافرمانی والدین و قتل نفس و هم دزدی
فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم چهار چیز است که در هر کسی که باشد منافق خالص است و کسی که
در وی یکی از آنها باشد خصمتی از نفاق در او باشد تا اینکه او را ترک کند - چون امانت داده شود بخدا
و رند و چون سخن گوید دروغ گوید و چون معاهده کند وفا نکند و چون به تیزه در آید فحش گوید *

کتاب الصلوة

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم آیای پندارید که اگر بر دروازه ای از شما بوی باشد که در هر روز
پنج بار غسل کند آیا از چرک در و چیزی خواهد ماند - گفتند نه از چرک چیزی نماند فرمود پس باین است

مثال نمازهای پنجگانه - خداوند باینها گناه چه شمارد؟

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم پسندیده ترین کار نماز خدا - نماز گذارن است بوقت آنها
بعد از ان اطاعت والدین *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم در میان بنده و کفر ترک کردن نماز است *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم پنج نماز است که فرض کرده است الله تعالی آنها را بر کسی که
بخوبی وضو کرده برای آنها - و ادا کند آنها را در اوقات آنها - و تمام کرد رکوع و خشوع آنها - خدا و فرشته
است که به سجده او و هر آنکه ذکر پس فتمه خدا او را نیست - اگر خدا خواهد بپنجشده و اگر نخواهد عذاب کند *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم حکم کنید یا وادخلیش را بنماز در آن حال که ایشان بجهنم سالت
باشند و چون بده سال رسند بزیادت ایشان را برای نماز *

سوال کرده شد از رسول خدا صلی الله علیه و سلم کدام کار افضل ترین کار است نزد نماز اول وقت

بَابُ الْجَمَاعَةِ وَفَضْلِهَا

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم نماز جماعت بزرگی دارد بر نماز تنها به هفت و بیست مرتبه -
حکم نمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم که چون در مسجد باشید و نماز را اذان داده شود بیرون
نروید از مسجد تا آنکه نماز گذاریده *

بَابُ الْقَصْدِ فِي الْحَلِ

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم پسندیده ترین اعمال نزد خدا آن است که همیشه کرده آید اگر چه
اندک باشد *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم از اعمال آن مقدار اختیار کنید که طاقت او دارید پس خدا از ثواب دادن در مانده نمی شود تا آنکه شما از عبادت در مانده شوید *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم کسی نیست که تشنه کند و درین مگر اینکه دین او مغلوب گردد پس میان روی گیرید و طلب قرب کنید و خوش باشید و از خدا و طلبید بوقت صبح و بوقت شام و در پاره از آخر شب *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم نماز را دل ایستاده اگر نتوانی پیش نهی اگر نتوانی پس بستر افشاده

کتاب الدعوات

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم دعا مفر عبادت است -

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم چیزی نزد خدا بزرگ تر از دعا نیست *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم دعا فائده می بخشد درو که نازل شود و درو که نازل نشد پس ای بندگان خدا و عابرین الارض است *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم از خدا بخشش او طلبید زیرا که خدا دوست میدارد که سوال کرده شود و بزرگترین عبادت انتظار کشایش است *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم باید که هر یک از شما جمله حاجات خویش را از خدا سوال نماید تا آنکه قسمه لعینین خواهد بود چون شکسته شود از خدا سوال کنید *

باب ذکر الله عز وجل

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم مثال آنکه یاد میکنی خدا را و آنکه یاد نمی کنی مثال زنده و مرده است

فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم خدای فرماید کہ من نزدیکان بنده ام کہ من می دارم و من باہم شرم چون مرا یاد میکنند پس اگر مرا در دل یاد میکنند من اورا در دل یاد میکنم و اگر مرا در مجمع یاد میکنند من اورا در مجمع یاد میکنم کہ بہتر از ان است *

فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم آیا من نہ خیر و ہم شہادہ بہترین اعمال شہادہ کثیرترین آنہا نزد مالک شہادہ بلندترین آنہا در تہہ ہای شہادہ بہتر برای شہادہ صرف نمودن زر و ورق زر و بہتر برای شہادہ انکہ در افتد بد شہان خود و نیز نیکو نہاسی ایشان و نیز نزد ایشان گردنہا شہادہ کہ گفتند اگر سی فرمود ذکر خدا *

فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم گوہی نیست کہ خیر از مجلسی کہ درو ذکر خدا نکرده اند مگر آنکہ برخواستہ است از لاشہ خور و بر ایشان حسرت باشد *

فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم نیادہ سخن گوئید بے ذکر خدا نیز اگر البتہ از سخن گفتن بی ذکر خدا قساوت است قلب را و دورترین مردمان از خدا ولیست کہ سخت باشد *

فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم خدای فرماید کہ من بایندہ خودی باشم چون مرا یاد می کند و بیاورن لبہای او جنبش میکنند *

بَابُ التَّوْبَةِ

فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم ای مردمان توبہ کنید سوی خدا کہ من توبہ می کنم سوے اور در روز صبار *

فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم بنده گناہی کرد و گفت ای پروردگار گناہ کردم پس بخش او را

پس گفت خدای او آیاد است بنده من که او را پروردگاری هست که می آمرزد گناه را و
می گیرد باو - آمرزیدم بنده خود را پس از آن بماند برین تامل که خدا خواست باز گناه کرد و گفت
ای پروردگار گناه کردم پس بخش او را خدا فرمود و است بنده من که او را پروردگاری
هست که می آمرزد گناه را و بگوید باو - آمرزیدم بنده خود را پس از آن بماند برین تامل که خدا
خواست باز گناه کرد و گفت ای پروردگار گناه های دیگر کردم پس بخش او را خدا فرمود و آیاد
و است بنده من که او را پروردگاری هست که می آمرزد گناه را و می گیرد باو - آمرزیدم بنده
خود را پس بکند هر بار که خواهد *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم سی استغفای این است که گوئی اللهم انت ربی کالیه
الا انت خلقتی وانا عبدک وانا علی عهدک ووعدک ما استطعت اغفر
لی فانک تصنع الی و انت بنعمتک علی و الی و بذنبی فاغفر لی فانک لا
یغفر الذنوب الا انت یعنی ای بار خدایا تو پروردگار من هستی نیست محبوبی بخیر تو -
پیدا کردی مرا و من بنده تو هستم و بر عهد تو و وعده تو هستم بحسی که می توانم پناه می طلبم تو
از شر آن که کرده ام - اقرار میکنم پیش تو بنعمتهای تو که بر من است و اقرار میکنم بگناه خود
پس بیا مرز مرا کنی بخشید گناهان را سوای تو *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم خدایم پرورد تو بچند راه تا آنکه جانانش بگلوز رسد
فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم نبرگترین دعا با آنست که در خوابی از خدا صحت و عافیت
در دنیا و آخرت - که چون داده شوی صحت و عافیت در دنیا و آخرت کامیاب شوی *

رسول خدا صلی علیه و آله و سلم باین وساطت می کرد. اسی خدا به بخشش برین خطای مرا و جهل مرا
و اسراف مرا و کارهای من. و آنرا که تو دانستی با و از من. اسی خدا به بخشش برای من چه
من و نهل من و خطای من. و دانسته کردن من و این همه از من است. اسی خدا می من
بخشش برای من آنچه پیشتر کرده ام و آنچه پستر گذاشته ام. و آنچه در زمان کرده ام و آنچه عاقلانه
کرده ام و آنچه که تو با و دانستی از من. تو اول هستی و تو آخر هستی و تو هر چه چیز قادر هستی *

رسول خدا صلی الله علیه و سلم می گفت. اسی خدا درست نما بر من دین مرا که او محافظ کار من
است و دنیا می مرا که درو معاش من است. و درست نما برای من آخرت من که در و با گشت
من است. و زندگی را برای من بسبب افزونی کن در هر نیکی و مرگ را راحت کن بهر میزان
هر بدی و مؤلف این اوراق می گوید کنی معصوم را با خدای غفور و رحیم خویش این محال است
پس شما چگونه فال خواهد یافت. اگر استغفار و توبه بسوی خدای خود نخواهید کرد که او صاحب
حکومت و ملکوت است و صاحب فقر و غنمت. همان است خداوند پاک که معبودی نیست
سوا می او. نمی آموزد گناهان را سوا می او. پس رجوع کنید بسوی خدا به تحقیق که او بخشنده است

باب الفخرة والعصبة

پرسیده شد رسول خدا صلی علیه و سلم که ام کس بزرگتر است. فرمود بزرگترین ایشان نزد خدا
پرهیزگارترین ایشان است *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم که خدای فرستاد برین که تواضع کند بجهنمیکه فرستاد کسی که
و نه زیادتی کند کسی بر کسی *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم خدا از شما بزرگوارتر است و خدا از شما با پدران و مادران شما بزرگوارتر است
که او مسلمان پرستگار است یا کافر بکار نیست مردان همه پسران آدم هستند و آدم از خاک است
فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم آنکه یاوری کرد قوم خود را بر ناحی پس او مانند شتر است که در چاه
افتاد و بر دوش آورد و شود به دم خودش *

پرسیده شد رسول خدا صلی الله علیه و سلم که عصبيت چیست فرمود اينکه تواعت کنی قوم خود را بر مسلم
فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم بهترین شما دو کسند که نظام است از قبيله خویش تا آنکه در گناه نه افتد *
فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم نیست از ما آنکه بسوی عصبيت خواند و نیست از ما آنکه از عصبيت
جنگ کرد و نیست از ما آنکه مرد بر عصبيت *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم محبت و دشمنی تو به پسر نری تر گوار و که نمیکند و
گفته شد رسول خدا که آیا این از عصبیت است که مرد دوست دارد تو هم خواهی باشد فرمود نه لکن
عصبیت آن است که مرد تو هم خود را اعانت کند بظلم و
فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم این انساب شما کسی را موجب ننگ نیست شما همه پسران آدم
هستید چنانکه پیمان با پیمان و کسی برابر است چون او را پر کرده باشید کسی را برابر کسی برتری نیست
مگر به دین و تقوی

كتاب البر والصلة

اور گفتند کیست آنکس ای رسول خدا - فرمود آنکس دریافت والدین خود را در پیروی - یکی را

آمدند و اسما دختر ابو بکر بر و او دشمنک بود در عهد قریش (ای در زمان صلح با قریش) رفت
ای رسول خدا در من پیش من رسیده است و او را گرداننده است از اسلام - آیا نیکو کار می

کنم باو۔ فرمود آری :

فترسو و رسوخ اصل اللہ علیہ السلام آل فلان اولیا اوس نیستند ولی من نیست مگر خدا و مسلمانان
صالح لیکن ایشان را قریبی است کہ رسیدارم اولی بتری اوریعی ادا حق قریبت میکنند

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم از گنایان بزرگ است و ششم او ن مردود الدین خود را

لَقَدْ نَأْمَىٰ سَوَاحِلَ آلِ يَاقَسَىٰ وَالدِّينَ غَمَلِيشَ رَاوَشَنَامِ مِيدِدْ - فَرَمُودَ آرَمِي - وَشَنَامِ مِيدِدْ -

پدر کسی زاپس او دشنام میدهد پدر این را و دشنام میدهد مادرش را پس او دشنام میدهد

ماورائینرا *

فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم - از نیکوترین نیکی ها نیکوکاری کردن مرد است با دوستی

پدر خود بعد آن که پدر نباشد *

فردوس رسول خدا صلی الله علیه و سلم رضای خدا و رضای پدراست و خفگی خدا و خفگی پدراست

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم که فرمود الله تعالی و تبارک من رحمین مستم و من رحمین مستم و من رحمین مستم و من رحمین مستم

مردم را مشتاق کردم و از اندام غم خویش پس آنکه با و پیوندد گرفت با و پیوندد گرفت و آنکه او را برید بریدم و او را

مرور رسول خدا صلی الله علیه و سلم در بهشت: مثل نشود احسان نهند و والدین را نافرمانی کرده اند

مروئی تہذیب رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم کہ پس گرفت اسی سونو خدا گنا ہے بزرگ زمین صا و شہ یاد اور

تو پیوست - فرمود یا ترادری هست گفت نه - فرمود خاله هست گفت آری فرمود پس با تو یکی کن +
 مردی نزد رسول خدا صلی الله علیه و سلم آمد - پس گفت ای رسول خدا آیا از نیکوکاری ابوالدین
 چیزی مانده است که پس از مرگ شان بجا آورم فرمود آری - و عابر ایشان - و متعافار برای
 شان - و وفا کردن عهد ایشان پس ایشان - و صلواتی که پیوند گیرند بآنها هر دو و او عز از نمودن
 دوستان ایشان را +

رسول خدا صلی الله علیه و سلم بجز آنکه گوشت تقسیم می فرمود که گمان زنی پیش آمد - و بار دیگر
 صلی الله علیه و سلم نزدیک شد پس آن حضرت گستره چادر خود را برای او پس نشیست بر او - ابو طفیل
 گفت کیست این مردان گفتند یا در آن حضرت است که آن حضرت را شیر داده است +
 مردی نزد رسول خدا صلی الله علیه و سلم آمد - و گفت ای رسول خدا میخواهم که جدا کنم و آدمم که با تو
 مشورت گیرم - فرمود یا ترادری هست گفت آری - فرمود پس او را ملازم باش که جنت
 زیر پای اوست +

مردی گفت ای رسول خدا والدین را برادران و خویش چه حق است - فرمود آن هر دو
 بهشت و دوزخ تواند +

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم هر آنکه بامداد کرد در حالیکه خدا را مسطح است در باب
 پدر و مادر خود برای او دروازه از جنت مفتوح شود - و اگر از ایشان یکی باشد - پس یک
 دروازه و هر آنکه صبح کرد در حالیکه فرمان است خدا می را در باب والدین خویش او را
 دو دروازه از دوزخ مفتوح شود - و اگر از ایشان یکی است - پس یک دروازه - مردی گفت

اگر چه والدین بر وظلم کرده باشند - فرمود اگر چه ظلم کرده باشند - و اگر چه ظلم کرده باشند - و اگر چه ظلم کرده باشند -
فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم نیست ایسرے نیکو کار کہ می بیند سیدی والدین خود بنظر
مگر آنکہ بنویسد خدا تعالی عوض ہر نظر یک جہ مقبول - گفتند و اگر چه بیند ہر روز صد بار فرمود
آری خدا بزرگ و پاک است *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم از همه گناهان خدا هر که این خواهر می بخشد مگر نافرمانی والدین که پشیمان می آید بر ای او بر صاحب او در زندگی او پیش از مرگ *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم برادر و کالان را برادر و خردمان حق است که پدر را بر پسر خویش *

باب الشفقة والرحمة على الخلق

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم خدا رحم نمیکنند بر و که رحم نمیکند بر مردمان
فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم سعی کننده برای زنان بی شوهر و مسکین مثل سعی کننده است
در راه خدا و می پندارم (از راوی) شک است که گفت مثل قائم دلیل است که عاجز نمی آید
و مثل زره دار است که اخطار نمیکنند *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم قسم با دوست که جهانم در دست اوست که مومن نمی شود
بنده تا آنکه برای برادر خویش (ای جمله مسلمان) همان دوست دارد که برای خود دوست دارد
فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم سوگند بخدا مومن نخیشد و بخدا مومن نخیشد
گفتند که ای رسول الله - فرمود آنکه همسایه خویش را از مصائب نگاه دارید
فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم کسانی که رحم میکنند رحم می فرماید بر ایشان خدا رحم کند بر آنها

که در زمین هستند رحم خواهد کرد بر شما آنکه در آسمان است *
 فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم نیست از ما آنکه نه رحم کند بر صغیر ما و نه اگر می داد بزرگ را
 و نه امر کند به نیکی - و نه منع کند از بدی *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم آنکه بر سر یتیم دست بگذراند و نه دست گردانیده است مگر
 برای خدا و العوض هر موه که برود سشش گردیده است نیکیها خواهد بود و آنکه نیکی کرد بپدر
 یتیم یا پسر یتیم که با او است - من و او هر دو در جنت خواهیم بود این چنین - این بفرمود
 و دو انگشت خولیش را فراهم آورد *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم بهترین هم نشینان نزد خدا آن است که با هم نشین خود
 نیک باشد و بهترین همسایگان نزد خدا - بهترین ایشان است با همسایه خود *
 فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم - آنکه خوش آید که خدا و پیغمبر او را دوست دارند یا آنکه خدا و
 پیغمبر او دوست دارد پس باید که است گوید چون سخن گوید - و امانت را ادا کند چون امانت
 نهاده شود و باید که به نیکی بسر کند همسایگی که سیکه یا او همسایه است *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم - مؤمن نیست آنکه خود به خود میساید و پهلوی او گرسنه باشد *
 فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم - میان خیال خدا و پسرش است بهترین میان بخدا آنست که با عیال او نیکی کند *

باب الفرق و الحیاء و حسن الخلق

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم - خدا مهربان است و مهربانی را دوست میدارد و عطا
 میکند به مهربانی چیز که عطا نمیکند به بد خوئی *

فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم نیک خلق است۔ وگناہ آن است کہ خلد در سینه تو
و توند پسندی کہ مردمان بر و مطلق شوند *

فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم دوست ترین شما نزد من پسندیده ترین شما در اخلاق است *

فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم حیا از ایمان است۔ و ایمان در حجت است و بحیائی
از ستم است و ستم در دوزخ است *

گفت ای رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم بهترین چیز را کہ انسان را داده اند چیست۔ فرمود
خلق پسندیده *

فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم گران ترین چیز را کہ در میان مومن نهند بر وز قیامت
خلق نیکو است و خدا ناپسندیدار فحش گویند بے شرم را *

فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم آن مسلمان کہ با مردمان بیامیزد و برآزار دادن شان
صبر کند بهتر است از آنکہ با ایشان در نیامیزد و برآزار شان صبر نکند *

بَابُ الْغَضَبِ الْكَبِيرِ

گفت مردی با رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم کہ مرا وصیت فرمائی۔ فرمود خشم کن پس
بتکرات فرمود این را۔ فرمود کہ خشم کن *

فرمود رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم آیا شما را اهل جنت آگهی ندہم۔ ہر مسکین کہ مسکینے و زنی
ہست اگر خشم خود بر خدا اورا است آورد۔ آیا نہ خبر دہم شما را اهل دوزخ ہر درشت
بناز خراسندہ غور کندہ است *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم در جنت داخل نخواهد شد آنکه در دامن خود از غرور دست برد
عرض داشت که نشان می پسندد این را که جامه او خوب باشد و کفش او خوب باشد - فرمود خدا
جمیل است و جمال را دوست میدارد و غرور و غلبه نمون امر حق است - و حقیر دشمن مردمان
فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم نه بنده جرعه فرورده است افضل تر نزد خدا می خورد
از فروردن جرعه غضب که فرو می نشاند غضب را از بهر حاصل کردن رضا خدا ایتعالی
ابن عباس در تفسیر این آیت اذ دفع بالتي هي احسن یعنی دفع کن به چیزیکه پسندید
تر است گفته است که این صبر است و رخصه و معاف کردن است کسی را بوقت بد نمودن
و هرگاه چنین کردی محفوظ دار و خدا ایشان را فرود می کند برای ایشان دشمن ایشان گوید که
دوست مهربان عزیز است *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم کسی که فروتنی کند با مردمان برای خدا بلند کند او را
خدا پس او در دل خویش حقیر است و در چشم مردمان بزرگ - و آنکه غرور کرد بدین از او خدا
پس او در چشم مردمان حقیر است و در دل خویش بزرگ - تا اینکه او نزد ایشان ناچیز تر است
از سگ و خوک *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم سه چیز نجات دهنده است و سه هلاک کننده آنکه نجابت
دهنده است پس پرهیزگاری نمودن است برای خدا و باطن و در ظاهر و سخن خوش گفتن
در خوشنودی و در رنج - و پنهان روی و در ولتمندی و مفلسی - و آنکه هلاک کننده است
پس هوس است که پیروی کرده شود و بخل است که اطاعت او کرده آید - و نازش مردمان

بر خود - و این سخت ترین آنهاست *

کتاب الرقاق

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم دو نعمت است که در او اکثر مردمان رشاک کرده
میشوند صحت و فراغت *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم دنیا زندان مومن است و جنت کافر *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم دو زن در حجاب خویش با است و جنت در حجاب شو
فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم قسم بخدا که از فقر بر شما نمی ترسم - لیکن می ترسم شما
از اینکه دنیا بر شما فراخ کرده شود چنانچه فراخ کرده شد بر آنکه پیش از شما بودند پس عشق
ورزید با و چنانچه عشق ورزیدند با و و هلاک کند شما را چنانچه هلاک کرد ایشان را *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم فلاح یافت آنکه اسلام پذیرفت - و بقدر کفایت
روزی داده شد - و قانع گردانید خدا او را بان که عطا فرمود *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم میگوید مال من مال من - و تحقیق که آنچه او را است
از مال او سه چیز است - آنچه خورد و فنا کرد - و پوشید و گم کرد - و بخشش نمود و جمع کرد -

دلیلی برای خود در عاقبت و آنچه سواي اینهاست پس برباد رفته است و او گمراشته
است برای مردمان *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم دو امتندی از فراوانی مال نیست - لیکن دو امتندی بی نیازی
نفس است *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم از منوعات بر کران باش که عابترین مردمان خواهی بود و در پی
باش با نیکه فتنه کرده است خدا برای تو که دلت مندرین مردمان خواهی بود و نیکی کن با همسایه
خویش که دوست خواهی بود و دوست دار برای مردمان آنچه برای خود دوست میداری که مسلم
خواهی بود و بسپار خنده مکن زیر که بسپار خندیدن بل را مرده میکند *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم پنج چیز را پیش از پنج چیز غنیمت شمر خواهی بود و پیش از پیشیری خویش
و صحت خویش را پیش از برنجی خویش و دولتندی خویش را پیش از محتاجی خویش
و فراغ خویش را پیش از مشغولی خویش و زندگی خویش را پیش از مرگ خویش *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم هر است را فتنه است و فتنه است من مال است *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم آنکه طلب کرد دنیا را بطریق حلال برای باز ماندن از
سوال و سعی بر اهل خود و مهربانی با همسایه خویش - ملاقات خواهد کرد با خدا و بر
قیامت و روی او مانند ماه خواهد بود که در شب بدر می باشد - و آنکه دنیا را طلب که بطریق
حلال طلب کردن بکثرت فخر کننده در نمایش کننده - با خدا ملاقی خواهد شد و او بر غضبناک خواهد بود

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم چهار چیز است که چون در تو باشد پس بر تو گناهی نیست هرگاه
از دنیا قوت شوی محفوظ داشتن امانت - و است گفتن حسن خلق - و احتیاط در روزی *

باب استحباب المال والعمل بالطاعة

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم تحقیق که خدا تعالی چون به بنده نیکی کردن خواهد او را
مشغول کند گفتند ای رسول خدا چگونه مشغول کند فرمود او را توفیق کار نیکی پیش از

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم - از دو تنندی آنرا نقصان نیست که از خدای عزوجل تبرسد
و تندرستی برای آنکه بر پیغمبر گماری کند از دو تنندی بهتر است - و هر نفس از جمله نعمتهاست *

بَابُ الرِّيَا وَ سَمِيحَةٍ

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم خدا بسوی صورت های شما و الهامی شما نمی بیند - لیکن
می نگرد بسوی دل های شما و کار های شما *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم - خدا میفرماید که من بے نیاز ترین شما بیکان هستم از شرک
پس کسیکه کاری کرد که در و با من دیگری را شریک گردانید بجز ارم او را و شرک و را *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم - آنکه نماز خواند بقصد نمائش پس شرک کرد - و آنکه روزی ششت
بقصد نمائش پس شرک کرد - و آنکه خیرات کرد بقصد نمائش پس شرک کرد *

بَابُ أَسْمَاءِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَ صِفَاتِهِ

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم من محمد هستم - و من احمد هستم - و من حامی هستم که میگویند
خدا بسبب من کفر را - و من ماستر هستم که مردمان بر قدم من محشور کرده خواهند شد - و من عاقبت
و عاقب آنکس است که بعد از من نبی نیاید *

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم من یحقی هستم (یعنی بعد همه آئینده) و من نبی تو به هستم
و بنی رحمت هستم *

صِفَةُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

قامت آنجناب میانه بود نه دراز ناموزون نه کوتاه - چهره آنجناب مانند شمشیر و مانند آفتاب ماه تابا

تا میان بود و سر مبارک کلان بود و ریش مبارک موهای بسیار داشت و
 پیچیده و سخت بودند و دست افتاده چنان مبارک و راز بود و صاف و در
 و در کما سیاه و درین فراخ بود و در هر دو دندان پیشین فرجه بود چون سخن میفرمود دیده میشد
 که گویا از فرجه هر دو دندان بر می آید و نشانهای آنجناب با هم فاصله داشت که فراخی سینه
 آنرا لازم است و قریب استخوان طرف شانه آنجناب چیزی مانند بقیه نبود که در رنگ چه
 آنجناب مشابهت داشت یا مانند فرام آید در رنگش تان بود و بر خالها بود و چون دهان
 هر دو کف دست کشاده بودند و قد ما و کف دستها پر گوشت - پاشنهها سبک - رنگ آنجناب
 تابنده بود و سفید طبع بسیار سفید و نه بسیار گندمگون - در سر و ریش آنجناب بستی موهم
 سپید نبود و سپیدی که بود در موهای زیر لب موهای قریب نرینه گوش بود و قدر در سر
 قریب پیشانی سوزن آنجناب چون گهر بود و خوشبودار تر و معجوت فرمود آنجناب اخلاص محمد
 سال پس از آنست فرمود و یکصد و نه سال و وحی فرستاده میشد با آنجناب - باز بهجرت آمد
 فرموده شد پس نه سال در مهاجرت یعنی در مدینه بمسافر فرمود و وفات فرمود و عمر آنجناب
 شصت و سه سال بود -

باب اخلاقه و شمائله صلی الله علیه و سلم

انس میگوید که تازه سال نبی صلی الله علیه و سلم را خدمت کردم پس هیچگاه مرا آن نفرمود و
 نفرمود که این چرا کردی - و نفرمود که چرا نکردی +
 جابر میگوید هیچگاه از رسول خدا صلی الله علیه و سلم سوال نکرده شد که آنرا کرده باشند +

انس گفته که منی در عقل او فتور بود پس گفت که ای رسول خدا مرا با تو کاری است
فرمود که ای مادر فلان تعیین کن هر را بهیکه خواهی تا کار تو انجام دهم پس همراه آن زن در راه
روان شدند آنکه او از کار خویش خاشاک گردید *

انس گفت رسول خدا بخش گو بود و لعنت کند و نه دشنام دهنده بوقت عقاب میفرمود
چهرش در آس خاک آلوده باو پیشانی او *

ابو سعید خدری گفت که رسول خدا در حیان زیاده بود از زن و شیر و پرده شسته پس چون
میدید چیزی را که ناپسند میفرمود اثر ناپسندیدگی اندوسی او می شناختم *

عائشه گفت که ندیده ام رسول خدا را هیچگاه بسیار خنده کننده که گوشت دهنش نمایان
گردید که آنکه تبسم میفرمود *

عائشه گفت که رسول خدا برای نفس خویش و چیزی از کسی انتقام نگرفت مگر آنیکه کسی مرت
اگر ای اهل بیت میباید پس از او انتقام میگرفت به خدا *

انس از بنی مصلی الته علیه السلام حدیث کرده که آنحضرت بیمار را عیادت میفرمود و عقب جنازه
میرفت و دعوت غلام قبول میفرمود و بر خر سواری میفرمود و روزی خیر آنحضرت را بر خر
نشسته دیدم که لگام او از رسن پوست درخت خرما بود *

عائشه گفت رسول خدا صلی الله علیه و سلم می دوخت کفش خود را و می دوخت جامه خود و کار

عالمی گفت که آنجناب انسانی بود از انسانها پیش تر از آنکه بشود و در

از بی خود - و خود کار خود میکرد

زید بن ثابت گفت که من همسایه رسول خدا صلی الله علیه و سلم بودم پس

میشد میفرستاد کسی را سوی من - پس می نوشتم برای او - و هرگاه میآید

بماذا که دنیا میفرمود - و هرگاه که ذکر آخرت میکردیم بماذا ذکر آخرت می فرمود - و

سبک دیم بماذا که طعام میفرمود

عبداللہ بن حرث گفت - کسی را از رسول خدا صلی الله علیه و سلم زیاد

ندیده ام

باب ثواب هذه الامة

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم شدیدترین است من رحمت من مردمان اند که بعد من

خواهند بود - هر یک از ایشان آرزو خواهد داشت که در جوی مال و اهل خویش دیدن توانستی

فرمود رسول خدا صلی الله علیه و سلم - همیشه از است من گرو سپه خواهد بود و پادارند حکم

خدا را سزایان تواند رسید ایشان را از آن کس که دلیل خواست ایشان را یا

مخالفت ورزید با ایشان - تا آنکه حکم خدا یعنی موت رسد و ایشان

۴۹۲۶

بر همین طریق باشند

بسم الله الرحمن الرحیم

CALL No. {

ACC. No. 2924

AUTHOR

TITLE ترجمہ نارسہ: کتابت النجاشہ، الزوار، لا، کتبہ

2924 (R) 2924
ترجمہ نارسہ
کتابت النجاشہ، الزوار، لا، کتبہ

Date	No.	Date	No.

MAULANA AZAD LIBRARY
ALIGARH MUSLIM UNIVERSITY

RULES:—

1. The book must be returned on the date stamped above.
2. A fine of Re. 1-00 per volume per day shall be charged for text-books and 10 Paise per volume per day for general books kept over - due.

